

بنیاد انتخابات شفاف افغانستان
د افغانستان درنو ټاکنو بنسټ
Transparent Election Foundation of Afghanistan

یافته های نظارتی تیفا از تحولات دو ماه اخیر انتخابات ریاست جمهوری!

بنیاد انتخابات شفاف افغانستان (تیفا) روند کاری کمیسیون های انتخاباتی را پس از روز انتخابات 6 میزان، پرجالش و بی برنامه یافته است.

یافته های نظارتی تیفا نشان میدهد که کمیسیون مستقل انتخابات علی رغم آمادگی ها برای روز انتخابات، برای مدیریت شمارش و اعلام نتایج آرا برنامه و کارشیوه مدون و کارا نداشتند و به همین دلیل نتوانستند مراحل پس از روز انتخابات را بدرستی مدیریت نمایند که این سو مدیریت باعث نقض قوانین، مقررات و تقویم انتخاباتی گردیده است.

انتخابات پروسه ملی بوده و نیازمند سهم گیری تمام نهادهای ذیدخل انتخاباتی میباشد اما متأسفانه کمیسیون مستقل انتخابات پیش از برگزاری روز انتخابات ۶ میزان با اعتماد به نفس کاذبی که داشت از آمادگی های عام و تام اطمینان میداد و نظرات، پیشنهادات و انتقادات نهادهای ناظر بر انتخابات، تیکت های انتخاباتی، احزاب سیاسی و رسانه ها را مورد توجه قرار نمیداد که این روند همچنان ادامه داشته و کمیسیون حتی پس از انتخابات با وجود اینکه با چالش های متعددی مواجه است حاضر به هماهنگی و پذیرش پیشنهادات منطقی نهادهای طرف های ذیدخل نیستند که این خود اعتماد را نسبت به روند کاهش داده و شرکا را از اصل پروسه دور می سازد.

عدم اعلان نتایج ابتدایی و نهایی انتخابات مطابق تقویم انتخاباتی، تصامیم فراقانونی کمیسیون، توقف کارهای تخنیکی کمیسیون در تعدادی از ولایات، عدم شریک سازی معلومات و آمار و ارقام انتخاباتی توسط کمیسیون با مردم و نهادهای ذیدخل انتخاباتی، عدم رسیدگی به اعتراضات تعدادی از تیکت های انتخاباتی پیرامون بازشماری و تفتیش آرا از سوی کمیسیون و گنگ و مبهم بودم شرایط کنونی نگران کننده بوده و بیش از پیش کارکرد کمیسیون انتخابات را نزد مردم، نهادهای ملی و بین المللی زیر سوال برده است.

تیفا به عنوان نهاد ناظر ملی بی طرف و مسلکی در طول دو ماه گذشته دریافته است که موارد زیر بر کار کمیسیون های انتخابات تاثیرات منفی گذاشته است.

- ضعف در مدیریت کارهای تخنیکی و مسلکی کمیسیون مستقل انتخابات.
- ارایه ارقام نفیض از اشتراک مردم در انتخابات ۶ میزان ۱۳۹۸ (یکبار ۲.۶ میلیون، بار دیگر ۱.۹ میلیون ... و تا اکنون نیز آمار دقیق و واقعی رای دهندگان این انتخابات با تفکیک زن و مرد مشخص نیست)
- سردرگمی در رابطه به میزان استفاده از دستگاه های بایومتریکی تقویتی در روز انتخابات (بدین معنا که کمیسیون با اینکه در ابتدا ادعا نموده بود که تعداد کمی از دستگاه های تقویتی استفاده شده اما امروز جدال ها بر ۱۳۷ هزار رای ایجاد شده است که در دستگاه های تقویتی ثبت گردیده است).
- اعتبار بخشیدن به آرای خلاف زمان و عدم ارایه دلیل قانونی، منطقی و روشن در این رابطه.
- عدم پاسخگویی درست و به موقع کمپنی قرار دادی درملوک برای کمیسیون ها.
- اعمال نفوذ شماری از نهادهای و کشورها در کار کمیسیون های انتخاباتی.
- فشارهای سیاسی و تکت ها بر کارکرد کمیسیون های انتخاباتی.

احمد زبیر حبیب زاده
سخنگوی بنیاد انتخابات شفاف افغانستان (تیفا)
شماره تماس: 0708999995
ایمیل آدرس: info@tefa.org.af

همچنان تيفا در يافته است که در طول اين مدت کميسيون مستقل انتخابات تعدادی از تصاميم و در نهايت فعاليت های خویش را خلاف قوانين، طرز العمل ها و لوايح انتخاباتی اخذ و اجرائی نموده و حتی در مواردی مشوره های حقوقی کارمندان تخنيکی و حقوقی خویش را در نظر نگرفته است که سبب شده است تا :

- نقض تقويم اول انتخاباتی که قرار بود نتیجه ابتدایی انتخابات به تاريخ 27 میزان اعلام شود.
- نقض تقويم دوباره انتخابات که قرار بود نتیجه انتخابات به تاريخ 23 عقرب اعلام شود.
- ارايه نکردن آمار واقعی رای دهندگان با در نظر داشت ماده ۱۹ قانون انتخابات که تاکيد بر آرای بایمتریکی دارد.
- عدم معرفی متخلفين و متقلبين و کسانی که به جرایم انتخاباتی در سطح ولايات مرتکب شده به کميسيون شکايات انتخاباتی و نهاد های عدلی و قضایی کشور صورت بپذیرد.

در اين جریان تيفا در يافته است که کميسيون مستقل انتخابات میکانيزم حسابه برای اعتبار دهی به آراء را نداشته است که اين نیز باعث شده است تا شماری از تکت های انتخابات روند تفتيش و باز شماری آراء را که به تاريخ ۱۸ عقرب آغاز شد تحریم کنند و در نهايت کميسيون از قناعت تکت های انتخاباتی در چارچوب قوانين انتخاباتی عاجز بمانند.

در ضمن يافته های نظارتی تيفا نشان میدهد که عدم تفاهم دیدگاه میان کمیشنران و دبیرخانه کميسيون مستقل انتخابات، ناوقت رسیدن بر سر وظائف کاری و غير حاضری تعدادی از کمیشنران برای اجرای کارهای انتخابات، نداشتن ظرفيت کافی تخنيکی و انتخاباتی اعضای کميسيون انتخابات برای نظارت از کار دارالانشا و ضیاع وقت از سوی دارالانشا برای ارايه به وقت گزارشات نیز تاثیر مستقیم بر کارکرد ضعیف و پاسخگو نبودن کميسيون مستقل انتخابات گردیده است.

اين در حاليست که تمامی سازمان ها و کشورهای حمايت کننده افغانستان از یک انتخابات شفاف و بدون تقلب در افغانستان حمايت خود را اعلام کرده اند و تيفا برای بیرون رفت از مشکلات کنونی و مشخص شدن سرنوشت انتخابات پیشنهاد مینماید که:

۱- جلسه تخنيکی و حقوقی توسط سازمان ملل متحد با حضور تمام شرکای انتخاباتی اعم از کميسيون های انتخاباتی، نمایندگان تیکت های انتخاباتی، نهاد های ناظر بر انتخابات و احزاب سیاسی که بصورت زنده از رسانه ها پخش گردد، برگزار شود تا راه حل قانونی و مسالمت آمیز برای رفع چالش های کنونی و قناعت طرف های ذیدخل دریافت گردد.

۲- کميسيون های انتخاباتی مکلفيت های قانونی خود را درک کرده و بدور از هر نوع گرايشات حزبی، سمتی، زبانی و قومی عمل کرده و نتیجه آرای واقعی مردم که دارای مشخصات بایمتریکی (نشان انگشت، عکس چهره، کاپی تذکره، کیو آر کود و ستیکر) می باشد را هر چه زودتر اعلام بدارد.

۳- جامعه جهانی با درک وضعيت حساس کنونی با اینکه پروسه صلح در اولويت تعداد زیادی از آنها قرار دارد، انتخابات را نیز ارجحيت داده و در حل مشکلات آن همکاری نمایند.

۴- تيفا از طرف های دخیل در پروسه انتخابات می خواهد تا زمینه را برای روند تفتيش و باز شماری آرا در چارچوب قانونی آن فراهم بسازند و در کارهای قانونی کميسيون های انتخاباتی ايجاد مزاحمت نکنند تا نتیجه انتخابات در وقت معین آن اعلام شود.

۵- جلسات تصمیم گیری کميسيون های انتخاباتی علنی گردیده تا زمینه اعتماد سازی برای روند و پذیرش تصاميم کميسيون های انتخاباتی فراهم گردد.